Dumitru Costache
Depozitar de ziare

BIBLIOTECA CENTRALĂ
„ASOCIAȚIUNII"
SIBIU

Anul al 54-lea | 14 Pagini | EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei | 14 Pagini | Nr. 313 Sâmbătă 13 Noembrie 1937

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

P IIII

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

PENTRU CE SE INARMEAZĂ UNGARIA?

Presa ungară continuă să se ocupe de problema apărării naționale în legătură cu necesitatea „morală" a recunoașterii de către statele Micii Înțelegeri a egalității în materie de înarmări. Se spune că această recunoaștere ar fi o condiție sine qua non a restabilirii bunelor raporturi, de oarece Ungaria nu mai poate suporta situația ce i s'a creat prin tratat, care nu corespunde, nici cu principiul egalității statelor, nici cu politica pacifică de destindere.

Cu alte cuvinte, Ungaria vrea să se înarmeze numai așa din considerațiuni sentimentale de amor propriu, ca să fie pe picior de egalitate cu celelalte state!...

Cine poate lua în serios acest sistem de argumentare?

Cum se acordă apoi politica pacifică și dorința de destindere cu politica înarmărilor, care este strâns legată de aceea a revizuirii tratatului de la Trianon și la care n'a renunțat Ungaria?

In timpul când se elabora la Paris noul statut european, delegația de pace maghiară, prezidată de contele Apponyi, a adresat, între alte note-memorii, și o notă specială cu privire la chestia armatei. Este vorba de Nota a IX-a din 14 Noembrie 1920.

Ce se cerea în această notă? Sporirea forțelor armate ale Ungariei.

Pe temeiul căror argumente? Pe necesitatea menținerii și asigurării ordinei interne și a apărării frontierelor „deschise".

Iată ce se spunea despre „apărarea frontierelor".

„In ceeace privește a doua misiune a armatei, adică apărarea frontierelor țării, e foarte greu să atingem această chestiune, atâta timp cât frontierele țării nu sunt încă fixate.

Dar, putem constata două lucruri de pe acum.

Voim să stabilim înainte de toate faptul că, dacă linia de frontieră politică coincide cu frontierele naturale, adică frontiera e formată din munți înalți, nu oferă decât puține trecători și pe râuri mari, oferă o protecție relativ sigură, cu atât mai mult este nevoe de forțe numerice armate, nu numai pentru a le apăra, dar pentru a le păzi numai.

Alt fapt pe care putem să-l constatăm de pe acum este, că dacă o forță armată exclusiv de infanterie, de cavalerie și de trupe de geniu e suficientă pentru menținerea ordinei interne, apărarea frontierelor impune tunuri și trupe de artilerie".

Așa dar, în nota amintită nu se pomenea nimic de principiul egalității în materie de înarmări, ci se pretindea numai necesități de ordin pur militar.

Dar, contele Apponyi, după câțiva ani, în calitate de delegat oficial al Ungariei, în afacerea optanților, făcut următoarea declarație la Bruxelles în ședința comisiunii desemnată de Societatea Națiunilor prezidată de Adaci:

„Domnilor, dacă Ungaria ar fi procedat ca Turcia lui Kemal pașa, după sfârșitul războiului și dacă ar dispune azi de o armată de 500.000 de oameni, fiți siguri că nu ne-am fi găsit aci să discutăm cu dvs. această afacere!...".

Ce a voit să spună fostul delegat oficial al Ungariei, prin această declarație?

Că Ungaria, odată ce ar dispune de forțe militare suficiente să întreprindă o acțiune războinică, ea ar căuta să-și realizeze prin forță revendicările sale de ordin teritorial.

Ori, de atunci și până astăzi guvernele din Budapesta au continuat politica înarmărilor clandestine, nesocotind clauzele militare ale tratatului dela Trianon și să facă o întinsă propagandă, bazată pe falsuri istorice și pe calomnii, în vederea reconstituirii Ungariei „milenare".

In concluzie: nu este adevărat că Ungaria, în situația sa de azi, ar avea neapărată nevoe de o sporire a forțelor sale armate, peste efectivele ce i s'au fixat prin tratat, dacă politica sa ar fi pacifică și n'ar urmări un război de revanșă în vederea recâștigării teritoriilor perdute.

Nu se poate invoca nici argumentul nesiguranței, pentru sporirea forțelor sale armate, când politica Micii Înțelegeri este bazată pe respectarea tratatelor și a frontierelor actuale. Insuși pactul Micii Înțelegeri este o garanție pentru Ungaria cu privire la integritatea sa teritorială și inviolabilitatea frontierelor sale.

—oxo●oxo—

D. Spaak nu mai formează guvernul belgian

Bruxelles, 10 (Rador). — **D. Spaak a fost primit la ora 18,30 în audiență de Suveran.**

La plecare, el a declarat că Regele l-a desărcinat de misiunea de a forma guvernul.

ANIVERSAREA EROICEI ȘARJE DELA ROBĂNEȘTI

M. S. Regele dând mâna cu foștii luptători dela Robănești

FAZELE CRIZEI POLITICE

—xox—

D-nii prof. N. Iorga, Al. Vaida și N. Costăchescu in audiență la Suveran

Consfătuirile și intrevederile de Miercuri

Frământările politice s'au accentuat pe ziua de Mercuri, deși din sursă guvernamentală se contestă faptul că ne-am afla efectiv în fața unei crize de guvern. Oficiosul guvernului în numărul său de aseară, dând știrile referitoare la situația politică, nu pomenește de eventualitatea schimbării guvernului, precizând că „Toate știrile apărute în unele ziare cu privire la diverse consfătuiri și întrevederi pe care d. prim ministru Tătărăscu le-ar fi avut SAU LE VA AVEA în cursul zilei de azi sunt lipsite de temei".

In toate taberele politice s'au ținut consfătuiri și au fost întrevederi în legătură cu evoluția crizei politice, discutându-se eventualitățile și probabilitățile referitoare la soluția pe care factorul constituțional o va adopta.

Chemați telegrafic, d-nii mareșal Averescu și Al. Vaida au sosit în Capitală.

*

M. S. Regele a continuat ieri seria consultărilor. Cum se știe, Suveranul a primit, nu de mult, la Sinaia, pe d-nii Ion Mihalache, Octavian Goga, Const. Argetoianu și George Brătianu.

Alaltăeri au fost primiți, după d. Gh. Tătărăscu, d-nii Dinu Brătianu și Gr. Filipescu.

Eri au fost primiți d-nii: prof. N. Iorga, Al. Vaida, prof. N. Costăchescu și Gr. Iunian.

AUDIENȚA D-LUI N. IORGA

D. profesor N. Iorga a sosit la palat la ora 3 jum., fiind primit în audiență de M. S. Regele.

La ora 5 fără un sfert a părăsit palatul.

La plecare fiind întâmpinat de ziariști în piața Palatului, d. Iorga a declarat următoarele:

— Nu vă pot spune nimic, căci sunt simplu particular.

— *Dar n'ați făcut vreo recomandațiune în legătură cu succesiunea? continuă să întrebe gazetarii.*

— Ce „succesiune"? A murit cineva? Eu cred că n'a murit și nici nu trage să moară, — *au fost ultimele cuvinte ale d-lui Iorga, care și-a continuat drumul cu mașina către locuința sa.*

AUDIENȚA D-LUI AL. VAIDA

D. Al. Vaida a sosit la palat la ora 4, așteptând terminarea audienței d-lui prof. Iorga.

Șeful „Frontului Românesc" a fost primit de Suveran la ora 4.30 și a stat până la ora 6.

Părăsind la ora 6.10 palatul regal, d. Vaida s'a îndreptat spre locuința d-lui Const. Angelescu, unde erau întrunite căpeteniile „Frontului".

D. Al. Vaida a făcut presei următoarea declarație:

„Audiența mea a fost pur informativă.

Am spus M. Sale punctul meu de vedere, căutând să lămuresc haosul creeat în opinia publică de cuvintele încrucișate puse în circulație de presă.

Atât și nimic mai mult".

*

La ora 4.35 a sosit d. Gr. Iunian care a fost primit în audiență după d. Al. Vaida.

AUDIENȚA D-LUI PROF. N. COSTACHESCU

M. S. Regele a primit apoi în audiență pe d. profesor N. Costăchescu, vice președinte al partidului național-țărănesc.

D. Costăchescu a informat între altele pe Suveran asupra situației Fundației Culturale Regele Ferdinand din Iași.

CONSULTARILE CONTINUA

Pentru azi după amiază a fost fixată audiența d-lui mareșal Averescu.

După aceia vor fi primiți de Suveran d-nii: Al. Lapedatu, președintele Senatului și N. N. Săveanu, președintele Adunării deputaților.

Nici o indicațiune precisă nu poate fi dată cu privire la modul cum va fi soluționată criza.

Se pare că d. prof. Iorga s'a declarat pentru continuarea actualei guvernări; d. Al. Vaida e pentru un guvern al „Frontului românesc", d. Iunian pentru un guvern de alegeri, iar d. prof. Costăchescu n'a atins problema politică — spune d-sa — fiindcă audiența d-sale a fost pur tehnică, sau „de serviciu" cum arată comunicatul pe care îl publicăm în altă parte a ziarului.

Consfătuire național-țărănistă

La locuința d-lui Armand Călinescu s'a ținut Miercuri o consfătuire a unora dintre fruntașii partidului național-țărănesc.

S'a discutat punctul de vedere al d-lui Costăchescu în chestiunea situației politice, cum și diferitele soluțiuni eventuale cari s'ar putea da crizei.

*

In această situație, în fața lipsei de preciziuni, din noianul de știri contrazicătoare rămân verosimile două formule de succesiune.

1) Un guvern liberal cu „Frontul Românesc" și cu partidul d-lui Iorga;

2) Un guvern de centru, sub președinția d-lui G. G. Mironescu cu „Frontul Românesc" al d-lui Al. Vaida și cu „centriștii" din partidul național-țărănesc. In cazul acesta d. Mironescu ar avea președinția consiliului și externele, iar d. Al. Vaida internele.

Ambele formule sunt însă din domeniul probabilității, deoarece nici o indicație precisă nu se poate avea până la terminarea consultărilor în curs.

INTREVEDEREA DINU BRATIANU — GHEORGHE BRATIANU

D. Gheorghe Brătianu a vizitat Miercuri pe d. Dinu Brătianu, cu care a avut o lungă întrevedere.

Această întrevedere e pusă în legătură cu știrile privitoare la încercările de reîntregire a partidului liberal.

19 ani dela incheerea armistițiului

—oxo—

Acum 19 ani, în ziua de 11 Noembrie 1918, când Germania obosită, la capătul sforțărilor sale, învinsă și amenințată cu o revoluție internă, a semnat armistițiul, toate națiunile, — beligerante, sau neutre, — au manifestat bucuria lor că pacea va fi restabilită în lume.

Armistițiul n'a fost numai semnalul încetării ostilităților, după patru ani de lupte continue și sângeroase, de jertfe și distrugeri materiale, ci începutul unei ere noui.

Națiunile din grupul Aliaților au luptat pentru cauza dreptului și a civilizației. Ele nu puteau să conceapă de cât o pace de drept, singura care ar fi răspuns intereselor civilizației și ar fi putut să asigure un nou echilibru prin aplicarea principiilor ce pot garanta libertatea, independența și egalitatea tuturor.

Trei imperii s'au prăbușit înainte de încheerea păcii definitive, pentru că nu mai aveau posibilități de existență: imperiul rusesc, imperiul austro-ungar și cel otoman.

Trebuia să se îndeplinească marea operă de dreptate și noua ordine impusă de aspirațiile legitime ale națiunilor. Tratatele de la Paris n'au restabilit numai pacea între națiunile, care s'au războit, ci, pentru întâia oară în istoria omenirii, ele au pus temeliile unei Europe de drept, care să asigure o pace durabilă.

In „Mărețiile și mizeriile unei victorii", Georges Ciemenceau spune:

„Realizarea unei „Europe de drept", aceasta a fost cea mai mare victorie..."

Dar, cum aceasta nu era să se concretizeze printr'o simplă declarațiune de principii și nici prin metodele și procedeele practicate în trecut, s'au elaborat tratate, care cuprind într'insele elementele esențiale ale ordinei noui bazată pe drept, luându-se în seamă, nu interesele speciale ale învingătorilor și considerațiuniie subiective, ci interesele generale ale națiunilor și considerațiunile obiective.

Pe când în trecut se urmărea prin tratate, egemonia unora și satisfacerea intereselor și ambițiunile speciale ale celor tari, în 1918 s'a urmărit, prin tratate, echilibrul forțelor și o pace echitabilă pentru toți prin fixarea unui statut european în acord cu principiul naționalităților și cu dreptul de liberă dispoziție al popoarelor.

S'a pretins, totuși, că aceste tratate n'ar fi în acord cu interesele unor națiuni învinse, deoarece ele au nesocotit „drepturile" lor în materie teritorială, sau în alte materii.

Asemenea pretenții nu sunt justificate, când actualul statut teritorial european răspunde concepțiilor de drept și voinței națiunilor de a trăi în cadrul frontierelor lor etnice.

Pacea, scumpă tuturor celor ce nu urmăresc cuceriri și egemonii, trebue să fie asigurată, tot de aceia, cari au făurit-o, cu toate forțele lor coalizate, căci un nou război ar pune în primejdie însăși civilizația.

Și Franța va trimite agenți diplomatici pe lângă guvernul Franco

Bruxelles, 10 (Rador).- Agenția „Stefani" transmite:

Se afirmă că în cursul unei întrevederi pe care a avut-o cu d. Eden și în care a discutat recunoașterea guvernului Franco, d. Yvon Delbos, ministrul de externe al Franței, s'ar fi raliat la atitudinea engleză. D. Delbos s'ar gândi să trimită la Burgos agenți diplomatici francezi, deoarece în clipa de față socialiștii francezi nu ar mai fi ostili acestei intenții.

Un groaznic accident de cale ferată în Franța

Intr'una din nopțile trecute, din cauza ceței, două trenuri de marfă s'au ciocnit la Creil. Un al treilea tren, care venea pe aceeaș linie, s'a lovit cu sfărâmăturile celorlalte două.

Relațiunile italo-japoneze

D. HOTTA
ambasadorul Japoniei la Roma

—xox○xox—

FILME

— Să trăiți, excelență!... Cu ce să vă servim?

— Cu niște undelemn.

— Tocmai voiam să vă spun că ați eșit de-asupra tutulor partidelor ca undelemnul... Să dea Dumnezeu să mai guvernați încă pe-atâta, căci mai puține impozite, mai ieftină viață — uitați-vă la prețurile mele — nu s'a pomenit.

După ce ese ministrul, băcanul se ploconește în fața unui mușteriu care abea poate să intre pe ușă.

— Să trăiți, — pot să vă zic: domnule ministru?

— Da! Nu este exclus.

— Păi de când vă așteptăm noi!... Să mai tăiați din impozitele astea, că ne-au omorît!... Să ne dați nițică libertate, căci cu cenzura și cu starea de asediu nu poți să te plângi de nimeni și de nimic!... Slavă Domnului, că ați mai fost la putere și toți am regretat când național-țărăniștii au plecat în opoziție.

După câteva minute.

— Băete! Strigați: să trăiască Frontul Românesc și Partidul Național Creștin! Dumnealor sunt din partidele acestea!... Ai noștri!... Ori unul, ori altul, ori amândouă — căci unirea face puterea — trebue să împiedice pe cei de stânga să calce cu stângul și să tragă la stânga! Ura!

Spre orele 12.

— Să trăiți! Ce-aș da ca să vă mai văd ministru măcar odată!... Pe urmă, pot să mor... Par'că de vre-o doisprezece ani n'ați mai fost la putere! Mare nedreptate pentru Partidul Poporului, fiindcă el totdeauna a reprezentat ceva... Dacă n'avea partid, avea popor și dacă n'are popor are partid... Să v'ajute Dumnezeu să ne conduceți, căci de mult v'așteptăm!

Dar nicio manifestație nu atinsese entuziasmul celei din urmă.

— Să trăiți, domnule șef! Cu ce să vă îndatorăm... Am niște măsline speniole aduse direct din...

— Din calea Văcărești.

— Pardon! Ce mâncați dv. dela mine, nu există... Că unul e șeful nostru... Nu-i așa, băeți?

Mângâindu-l pe eghiletele albe și pe musca de sub buza groasă. Îi șoptește la ureche:

— Să-ți spui eu ceva... Tot d-ta ești cel mai tare... Partidele se schimbă, dar șeful nostru dela circumscripție nu... Apa trece, pietrele rămân... Să iei pe unul și să dai în altul... Numai șeful e suflet mare... Noroc!

Toiurile se ciocnesc și bucuria e mare.

Don José

CUM RENUNȚĂM ANUAL LA MILIARDE

de ing. NICOLAE CARANFIL

III

In precedentele articole, am căutat să arăt motivele care nu mai îngăduie amânarea realizării lucrărilor publice indispensabile țării. In rândurile ce urmează, voi da câteva exemple de sumele considerabile ce se pierd anual prin lipsa anumitor instalațiuni și lucrări. Fiecare din aceste arătări ar merita să fie desbătute separat și pe larg, dar scopul articolelor mele, după cum am mai spus, nu este decât speranța să pot provoca întocmirea unui program întens de lucrări care să fie și pus în execuție imediată.

DESPRE SILOZURI

De 40 de ani, tot studiăm înființarea silozurilor și organizarea creditelor pe termen scurt pentru agricultori.

Intâiul proect oficial datează de la 1884, iar al patrulea, din 1931. Toți specialiștii sunt de acord asupra importanței deosebite a înființării silozurilor și toți producătorii, în special cei mărunți, le așteaptă de 40 de ani. Silozurile actuale din Constanța, Brăila și Galați au o capacitate de numai 15 mii vagoane față de un minimum de 60.000 cât ar fi necesar. Există studii complecte, planuri de execuție și la C. F. R. și la P. C. A., dar realizarea este mereu amânată. Oare organizațiile și persoanele cari azi profită din această lipsă, adică acelea ce se găsesc între producător și cumpărător, nu cumva poartă o parte din răspunderea permanentei amânări a înființării silozurilor?

Intr'o primă etapă ar trebui construite silozuri cu o capacitate totală de 40.000 vagoane în 50 stațiuni c. f. r. din țară. Aceasta ar necesita un miliard și jumătate lei, din care numai două sute milioane mașini și instalații de importat din străinătate. Executarea ar dura 3 ani.

Grație silozurilor, se poate păși la clasificarea cerealelor, măsură indispensabilă pentru ca produsele noastre să poată fi vândute pe piața internațională la prețurile curente acolo. Să nu uităm că în 1932, pentru cerealele noastre, din lipsa clasificării sub forma unei mărfi de o calitate determinată, nu se obținea la Roterdam decât prețuri cu 20% sub prețul grânelor canadiene de calitate inferioară celor românești. Pentru întregul nostru export de cereale, un procent diferență reprezintă circa 75 milioane pierdere!

Prin existența silozurilor care asigură înmagazinarea sigură chiar pentru cel mai mic producător și prin înființarea unui Institut de credite pe warante, care ar finanța pe producători în baza mărfii întrepozitate, s'ar micșora cheltuielile și în cea mai mare parte s'ar înlătura actualii intermediari dintre micul producător și prețul real de export cât și beneficiile lor destul de mari (între 10 și 25% din preț, adică sute de milioane).

Agricultorii noștri pierd în mod indiscutabil anual și în mijlociu mai mult decât acel un miliard și jumătate care ar costa înființarea silozurilor. Și aceasta durează de zeci de ani!...

CAI DE NAVIGAȚIE PE APĂ

Din cele mai vechi timpuri s'au cunoscut marile avantaje ale transporturilor pe apă față de cele pe uscat. Trans-

(Continuare în pag. 2-a)

Expoziția anticomunistă italo-germană

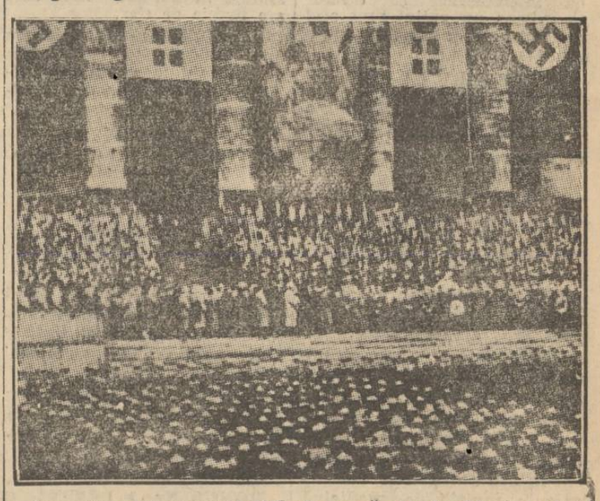

Expoziția anticomunistă italo-germană s'a deschis în palatul Reichstagului, în cadrul unei impozante ceremonii